Uitgave van de Vereniging
Molenvrienden Land van Cuijk

DE MOLENVRIEND

herdruk mei 2004

Nr. 10

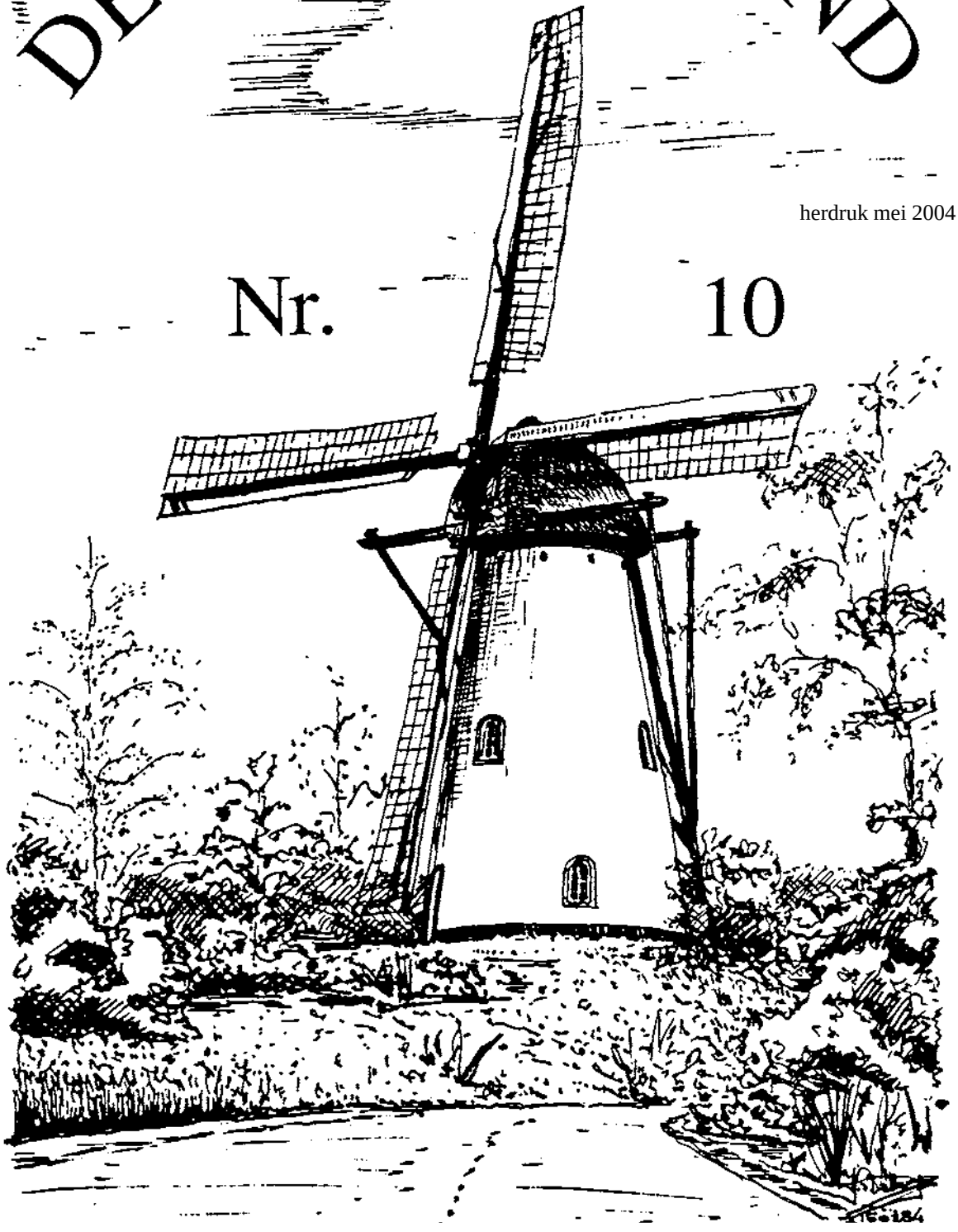

DE MOLENVRIEND

ORGAAN VAN DE "VERENIGING MOLENVRIENDEN LAND VAN CUIJK"

REDACTIE: DON WERTS STRAATKANTSEWEG 28 5443 NC HAPS
TEL. 08850-15362

SECRETARIAAT: JOS VESTERS KAPELSTRAAT 35 5447 AA RIJKEVOORT
TEL. 08857-1981

VOORZITTER (onder voorbehoud):
JOHAN REIJNDERS KRUISHOUT 50 5431 CS CUIJK TEL. 08850-15072

VICE-VOORZITTER (onder voorbehoud):
ROBBERT VERKERK ISABELLALAAN 30 5431 GW CUIJK
TEL. 08850-13647

PENNINGMEESTER EN LEDENADMINISTRATIE (onder voorbehoud):
EDDY DERKS PATRIJSSTRAAT 5 5451 XV MILL
TEL. 08859-53881
GIRO: 1085723 RABOBANK CUIJK
REK.NR. 110556194

BIOTOOPWACHT LAND VAN CUIJK (onder voorbehoud):
EDDY DERKS PATRIJSSTRAAT 5 5451 XV MILL

ARCHIEFCOMMISSIE:
ARCHIEFCOMMISSIE MOLENVRIENDEN LAND VAN CUIJK
p/a STRAATKANTSEWEG 28 5443 NC HAPS
TEL. 08850-15362

Colofon

MOLENVRIEND NUMMER 10 5e JAARGANG Nr. 1 1989

REDACTIE EN TYPWERK: DON WERTS
KOPIJ: JOHAN REIJNDERS; JAN SELTEN; BEN VERHEIJEN EN DON WERTS
TEKENINGEN: ROBBERT VERKERK EN DON WERTS

VOORPAGINA: MOLEN "JAN VAN CUIJK" TE CUIJK, GETEKEND DOOR HENK VAN VELZEN UIT BREDA

Van de Redactie 1

Zoals sommigen van U reeds hebben vernomen, is de redactie verhuisd/overgegaan naar mij.
Allereerst wil ik hierbij dan ook de heren Johan Reijnders en Stefan Willems, die zich 5 jaar succesvol ingespannen hebben voor het publiceren van "De Molenvriend," hartelijk bedanken.
Zij hebben altijd prachtig werk geleverd; bijgestaan door natuurlijk enthousiaste mensen die zo nu en dan kopij leverden.
Ik wil dit werk graag voortzetten en zo de kwaliteit van "De Molenvriend" hoog houden. Het is echter onvermijdelijk dat er enkele veranderingen zullen optreden; deze zullen hopelijk van positieve aard zijn.
Een verandering is bijvoorbeeld het debuut van deze rubriek "Van De Redactie" waarin ik telkens een voorwoord zal geven.
Een tweede vereiste om de kwaliteit hoog te houden is genoeg aanvoer van kopij en daarom doe ik hierbij een oproep aan iedereen om in te sturen. Het kan nooit te veel zijn!!
Deze kopij mag overigens vanalles zijn, als het maar met molens of onze vereniging te maken heeft.
Ook het archief/documentatiemateriaal van de vereniging, wat voorheen bij Stefan Willems was ondergebracht (die ik hierbij bedank voor zijn vele werk,) is eveneens bij mij terechtgekomen. (Adres zie hiernaast.)
Hopend U nog lang een Molenvriend te bieden, groet ik U en tot de volgende Molenvriend!

Don Werts

Van de Redactie 2

In deze molenvriend staat de aankondiging voor de Molendag Land van Cuijk op 18 juni; 2 jaarverslagen van molens en 2 andere verslagen.
Verder een artikel over 10 molenvrienden en enkele advertenties, zoals gebruikelijk.
Bij het ter perse gaan van deze molenvriend is de jaarvergadering 1988 van onze vereniging nog niet gehouden.
De aankomende veranderingen binnen het bestuur zijn dus nog niet vermeld in nevenstaande lijst.
In de volgende molenvriend zult U meer hierover vernemen!
VEEL LEESPLEZIER!!

Don Werts

ADVERTENTIE:

Wegens aktiviteiten elders zoeken de huidige molenaars van de Heimolen te St.-Hubert een gediplomeerd vrijwillig molenaar (of leerling molenaar, welke binnenkort het diploma hoopt te behalen) welke geheel zelfstandig of in samenwerking met de huidige molenaars de molen wil bedienen.
Aanmelding bij het bestuur van onze vereniging, liefst schriftelijk.
Voor meer informatie kan men terecht bij:
Johan Reijnders, tel. 08850-15072.

MOLENDAG
LAND VAN CUIJK

ZONDAG 18 JUNI 1989

5 JAAR

VERENIGING MOLENVRIENDEN
LAND VAN CUIJK

TELEFOON : 08857 - 1981

MOLENDAG LAND VAN CUIJK

Op zondag 18 juni a.s. wordt er in het Land van Cuijk een regionale molendag gehouden. Dit is al eens eerder gedaan in 1986. Vanwege het succesvol verlopen daarvan, werd in 1988 door enkele molenaars besloten weer eens een "Molendag Land van Cuijk" te organiseren. Dit in samenwerking met onze vereniging, die dit jaar tevens haar eerste lustrum viert.
De hele dag van 10 tot 17 uur zullen draaien de molens van :
-Cuijk
-Wanroij
-Beugen
-St.-Hubert

's Middags na 13 uur zullen de molens van:
-Katwijk
-Oeffelt
draaien

De overige molens draaien alleen onder voorbehoud (dat wil zeggen dat er geen volle zekerheid bestaat over de openingstijden van deze molens)
Dit zijn de molens van :
-Oploo
-Gassel
-Mill
-Haps

De "Luctor et Emergo" te Rijkevoort zal niet meedraaien i.v.m. de slechte situatie waarin hij verkeert.

Verder zal de stand van onze vereniging te bewonderen zijn, die inmiddels is uitgebreid met prachtige foto-collages en een lampenbord.
De molenaars zullen U hier, maar ook over andere onderwerpen met betrekking tot molens vertellen. Wellicht zal er voor eenieder een kaartje klaarliggen, waarop de molens zijn aangegeven.
Voor meer informatie over de molendag, de molens, de stand, e.d. kunt U terecht bij de Redactie !
De molenaars zullen U op zondag 18 juni hartelijk welkom heten en hopen op een grote opkomst op de MOLENDAG LAND VAN CUIJK.
TOT ZIENS OP 18 JUNI !!!!

Namens de Organisatie:
Don Werts

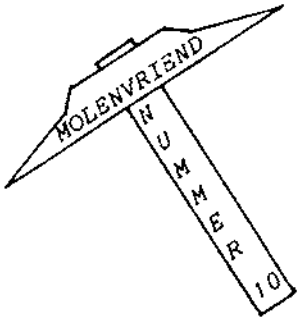

LET OP :

GEWIJZIGDE REDACTIE-ADRES

ZIE OOK VOORIN :

STRAATKANTSEWEG 28
5443 NC HAPS
TEL. 08850-15362

De Molenvriend

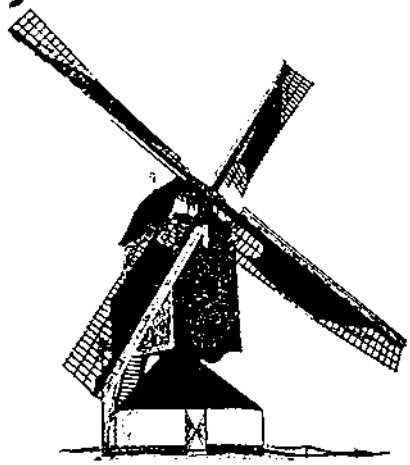

Uitgave van de Vereniging
"Molenvrienden Land van Cuyk"

De Molenvriend

No. 2

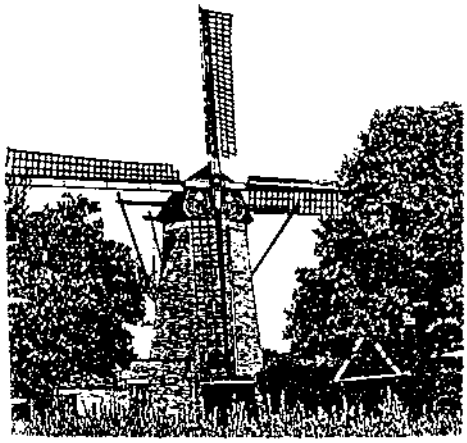

Uitgave van de Vereniging
"Molenvrienden Land van Cuyk"

De Molenvriend

No. 3

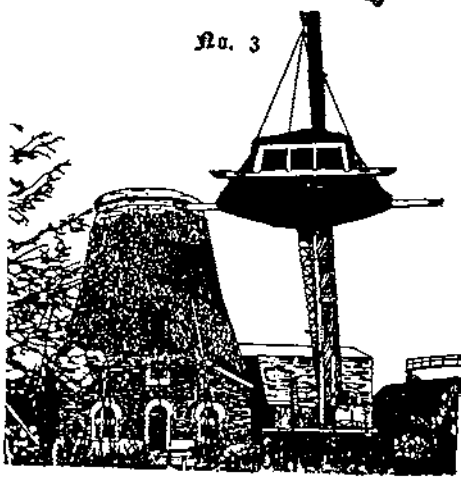

Uitgave van de Vereniging
"Molenvrienden Land van Cuyk"

De Molenvriend

No. 4

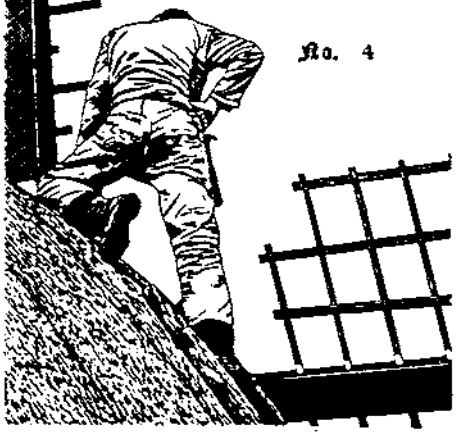

De Molenvriend

No. 5

Uitgave van de Vereniging
"Molenvrienden Land van Cuyk"

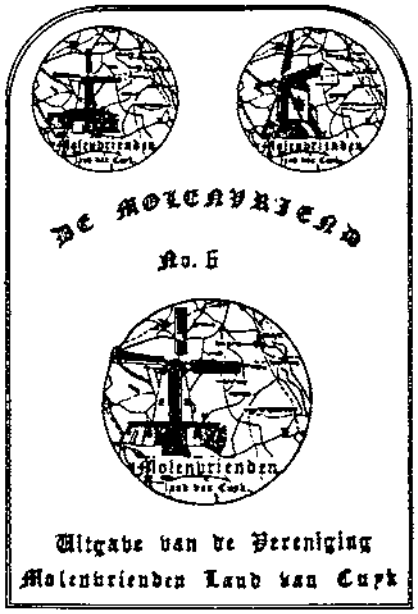

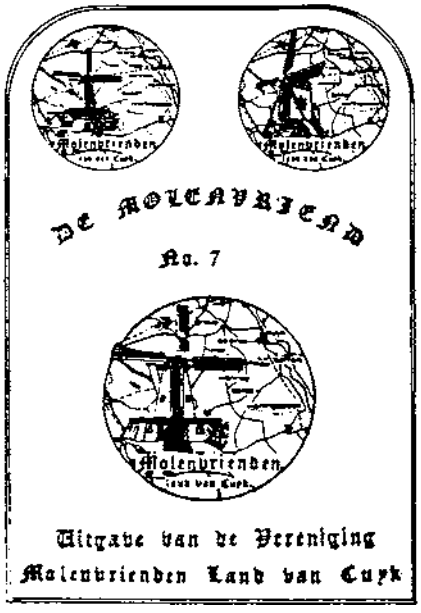

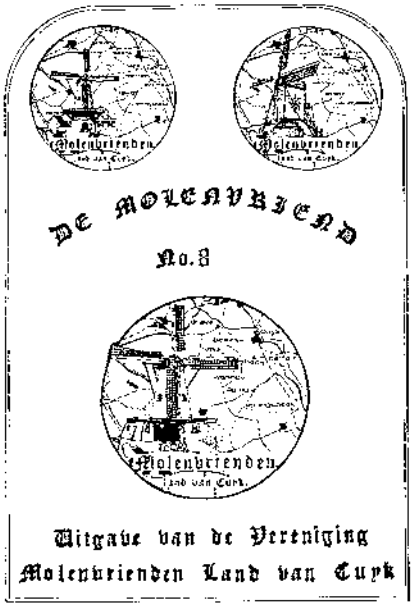

10 MOLENVRIENDEN

Geachte lezers; hier ligt dan de 10e Molenvriend voor U; dè publicatie-vorm van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk.
We zullen U in de rest van dit artikel (wat ter ere van het mooie aantal "10" is geschreven) meer informatie geven over de 10 molenvrienden.
Om te beginnen zullen we eerst eens naar de geschiedenis van de Molenvriend kijken.
In 1984 werd de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk opgericht en zoals het een goede vereniging betaamt wou zij een lijfblad. De voorbereidingen werden getroffen en zo verscheen in 1985 de eerste Molenvriend. We troffen hierin een artikel over de paltrokmolen, een artikel over 125 jaar molen Jan van Cuijk te Cuijk; de rubriek "Molens in de Regio" (welke zich nog meer zou en zal herhalen in de volgende molenvrienden) en de nationale molendagaffiche aan.
Nog in datzelfde jaar kwam de 2e molenvriend al. Hierin stond een interview met een vakmolenaar, een stuk over de molen in Beugen en een verslag over het nachtmalen in Wanroij.
In de 2e jaargang, in 1986 kwamen er eveneens 2 molenvrienden uit.
De eerste, nr. 3, herbergde artikels als: Molen"De Korenbloem" te Mill; "Veranderingen in de Monumentenwetgeving"; "Katwijk voor de 2e fase" en "Mededelingen van het Bestuur", een rubriek die zich eveneens zou herhalen. Tevens werd in Molenvriend nr. 3 reklame gemaakt voor de 1e Molendag Land van Cuijk op 1 juni 1986.
Molenvriend 4 bezat dan ook een artikel betreffende een terugblik op deze bijzondere molendag. Maar ook stond er een stuk over de restauratie van de molen te Cuijk; een molentocht rond Wijchen; het relaas van de molenromp te Beers; een krantenknipsel van Vierlingsbeek en wederom een interview met een vakmolenaar.
Met dit alles werd 1986 afgesloten.
In het jaar daarop kwamen er maar liefst 3 molenvrienden (zoals het hoort)
De eerste , nummer 5 bevatte jaarverslagen over 1986 van: de vereniging; molen "Jan van Cuijk" te Cuijk; standerdmolen te Wanroij en van de molen te Mill.
Naast dit kon men een stuk over een zaterdag uit het leven van een leerlingmolenaar bewonderen; wederom een artikel over Vierlingsbeek en de gebruikelijke rubriek "Molens in de Regio."
Nummer 6 volgde spoedig. Dit keer stond er informatie over de Heimolen te St.-Hubert; over de Katwijkse molen en over Nationale Molendag. Overigens was er een greep uit het molenarchief en enkele krantenknipsele.
De 7e molenvriend, welke een andere kleur kreeg (beige i.p.v. geel) kende artikels als: "Rond een tekenwedstrijd"; verslag van de molen te Zeeland; Twaalf uur draaien met de Ster; Brandweeroefening te Oploo(op de molen); "De Hapse Molen" en wederom "Uit het Molenarchief"
Nu brak 1988 aan en nr. 8 volgde halverwege dit jaar in het grijs. De inhoud bestond uit een modelcontract voor vrijwillige molenaars; een stuk over de geschiedenis van de Oeffeltse molen; de restauratiefase 1 van Haps; de rubriek: Uit het Molenarchief; Een artikel over moleninventarisatie en de jaarverslagen van St.-Hubert; Zeeland; Cuijk; Katwijk en Wanroij.
Tenslotte zijn we aangekomen bij nummer 9, ook in het grijs. Hier stonden advertenties binnen het molengebeuren in; het verslag van de jaarvergadering; de restauratiefase 2 van de Mariamolen; Molens in de Regio; verslagen van een oogstfeest en van de Vlaams-Brabantse contactdag en een stuk over de herbouw van de Volkelse molen.
Wat er in nr.10 staat kunt U hier zelf zien.
Om nu alles nog eens op een rijtje te zetten, staan hieronder degenen die ooit bijgedragen hebben aan de Molenvriend (en nog bijdragen.)

Johan Reijnders
Stefan Willems
Ben Verheijen
Robbert Verkerk
Jan Selten
Charles Stokman
Eddy Derks
Olga Reijnders
Floortje Reijnders

Jan van Riet *Henk Pas*
Frits Harteman *Don Werts*
Theo van Bergen

De talrijke tekeningen in de Molenvriend zijn op enkele van Don Werts na, door Robbert Verkerk getekend.

Nu is het zaak om op deze wijze en misschien nog wel verbeterd, de uitgave van de Molenvriend voort te zetten.
Hiervoor is natuurlijk kopij nodig en daarom is elk verhaal of stukje wat over molens of de vereniging gaat welkom op de redactie. Het zal daar met veel zorg geplaatst worden in de Molenvriend.
Verder is er ruimte voor advertenties op ieder gebied in de Molenvriend. Velen hebben hiervan al gebruik gemaakt. Adverteerders kunnen bij de redactie meer informatie krijgen.
Voor informatie over het wel en wee van de redactie en oude Molenvrienden kunt U er ook terecht.
En zo gaan we verder met het uitgeven van de Molenvriend, die hopelijk naar Uw tevredenheid zal worden samengesteld.
Op naar de 20e Molenvriend !!

De Redactie

BOOMKWEKERIJ-TUINCENTRUM

DE HAMSE MOLEN

-TUINAANLEG
-TUINONDERHOUD
-ROZEN
-ETC.

KORTOM: ALLES VOOR UW TUIN!

OOK VERKOOP MOLENSTENEN

VOOR TUIN EN OPEN HAARD
diameter: 80 tot 160 cm.

GEBR. SELTEN
MOLENSTRAAT 48
WANROIJ
TEL. 08859-52587

PEELLANDSE MOLENDAG, 2 OKTOBER 1988

Na om 9 uur opgestaan te zijn en de laatste voorbereidingen voor de grote fietstocht treffend zagen we al buiten kijkend wat voor een prachtig weer het was. Veel zon, helder weer en een zeeblauwe lucht. Het kon niet mooier. Met een licht briesje was het uitermate geschikt weer voor een molendag.
Deze molendag betrof de zuiderburen onder onze collega-molenaars, nl. de Peellandse Molendag, georganiseerd door de Peellandse Molenstichting (let wel stichting en geen vereniging zoals wij die hebben.)
Na een heerlijk ontbijt vertrokken we om 10 uur met de fiets. Via Wanroij waar de Peel begint en binnendoor over de Peelvlakte naar Landhorst kwamen we op de Quayweg (de weg van Venhorst naar St.-Anthonis) welke op zijn beurt naar de Midden-Peelweg leidt. Deze vormt een ontsluiting voor de Peel met het midden des lands en vandaarhet drukke verkeer dat met stoplichten is geregeld.
Na deze weg te zijn overgestoken kwamen we in Venhorst, een klein Peeldorp, alwaar we links afsloegen en over een landweggetje richting Huize Padua gingen. In dit dorpje mooi in de bossen, waar een psychiatrische inrichting en molenaarsbedrijf van de Ven is gelegen lopen de eekhoorns nog over straat (we waren hiervan zelf getuigen.)
De tocht voerde verder via Handel naar Gemert. Alhier was het even zoeken naar molen "De Bijenkorf" uit 1907 (verplaatst uit de Zaanstreek), maar hij was al snel gevonden. Bij binnenkomst wareen de katten de eersten die ons begroetten, maar eenmaal op de stelling aangekomen (De Bijenkorf is namelijk een 8-kante stellingmolen met een mooie, houten onderbouw) zagen we molenaar Piet Gerrits (welke inmiddels jammer genoeg is gestorven) en ook de molenaar van de van Aarssensmolen te Zeeland; Charles Stokman. Na deze begroet te hebben, hielpen we nog wat mee met aanduwen, want de wind was niet sterk genoeg om de vier wieken met elk een vol zeil (die behoorlijk plakte door ouderdom) rond te krijgen. Terwijl het fototoestel menigmaal klikte, kwam vrijwillig molenaar Jan Selten van De Ster te Wanroij met familie.
Na nog een klagend verhaal van molenaar Gerrits over de dure katten, die hem f 300,- hebben gekost aan inentingen e.d., terwijl hij ze gratis gekregen had, te hebben aangehoord, schoven de voeten weer in de touclips en kwamen de wielen weer in beweging. Deze keer ging het door de mooie plaats Gemert heen. Na het passeren van het middeleeuws kasteel ui6t 1366 (wat thans een missieklooster is) en een optredend gilde wat ervoor liep, namen we de afslag Bakel en kwamen weldra in buurtschap de Mortel waar ronde stenen bergkorenmolen "De Volksvriend" uit 1887 staat, omringd door veel rommel en grote silo's. Omdat deze molen ook nog eens 1 roede had (2 wieken) in plaats van de gebruikelijke 2, was het bezoek heel kort. Na de gebruikelijke foto gemaakt te hebben (wat overigens nog bij elke molen herhaald zou worden) was het dan ook snel koers zetten richting Lieshout.
Via Beek en Donk waar we over de Zuid-Willemsvaart fietsten kwamen we in Lieshout uit, alwaar de grote bierbrouwerij "Bavaria" het beeld beheerst. Maar ons ging het om de 2 stenen beltmolens die vrij identiek aan elkaar zijn.
De eerste was "De Vogelezang" aan de kant van Mariahout waar we molenbekenden Paul Groen, Gerard Sturkenboom en Arnold Naaijkens (welke eveneens helaas te vroeg is gestorven) tegenkwamen die waarschuwden voor een man met een videocamera, die molenaar René Sanders bleek te zijn. Na met hem kennisgemaakt te hebben en even gepraat te hebben, ging het naar de tweede molen, "De Leest" aan de andere kant van Lieshout.
Hier is niet veel over te vertellen, alleen dat we wat gepraat hebben met molenaar de Leest (hoe zou hij ook anders kunnen heten.)
Voor de verdere reis, was de weg via Gerwen naar Nuenen uitgekozen-. Het landschap is hier ontzettend mooi; veel bos en beekjes zoals de Dommel. Vandaar dat men rond Eindhoven veel waterradmolens tegenkomt (zoals de twee van Nuenen bijvoorbeeld). Nog voordat we Nuenen inreden zagen we aan de linkerhand windmolen "De Roosdonck" staan. Deze beltmolen valt buiten het Peellands Molengebied en draaide (dus) niet. Ondanks dat was het toch de moeite waard om er een foto van te maken.
Op weg naar Mierlo stopten we even tussendoor om enkele bote3rhammen op te peuzelen.

Via de weg over de autobaan Eindhoven-Helmond ging de reis verder naar Mierlo. Hier staan 2 molens, waarvan de eerste al vrij snel zichtbaar was. Deze ronde stenen beltmolen met een groot hek eromheen stond om onbekende reden in de rouw De oprijlaan van deze molen oplopend met het fototoestel om de nek vroegen we ons af waar de tweede molen zou staan. Nadat we de rug naar de molen hadden gekeerd was deze vraag snel opgelost. Ineens zagen we namelijk een andere molen boven de daken uitsteken met een vol zeil in de bovenste wiek die plachtte te draaien.
De weg naar deze molen was dan ook snel gevonden. Na allereerst uiteraard de foto van deze half gesloten standerdmolen (met toch dichtgemetselde onderbouw) gemaakt te hebben, betraden we het hertenkamp waarin de molen gelegen was. Aan de achterkant gingen we via de staart de trap op en boven hadden we de molen goed bekeken. Een leuk detail was een klein raampje in de voorkant om naar de wieken te kijken. Toen we weer beneden kwamen, hadden we contact gezocht met de molenaar met wie we -na ons voorgesteld te hebben- over molens gepraat hebben.
Het lag nu in de planning om naar Asten en Someren te gaan, maar al snel besloten we vanwege tijdgebrek deze 2 plaatsen met hun molens over te slaan en daarom dus rechtstreeksnaar Vlierden (bij Deurne) te gaan. Volgensde kaart kon dit en in de slipstream van een tractor "hangend" kwamen we bij de Zuid-Willemsvaart die we d.m.v. een ophaalbrug overstaken. We volgden nog steeds het weggetje dat de kaart aanwees en de verbazing was dan ook erg groot toen er een dijk op de weg lag. Denkend dat er een autobaan-in-aanleg achter zou liggen schrokken we ons een ongeluk toen er een groot kanaal bleek te liggen. Dit moest ongetwijfeld de nieuwe Zuid-Willemsvaart zijn. De kaart echter gaf dit nog niet aan en zodoende moesten we een nieuwe weg proberen te vinden. Een verderop gelegen brug bood hirbij uitkomst en eenmaal hier overheen volgden we de weg verder naar Vlierden.
Een opluchting was er toen de draaiende molen van Vlierden werd ontdekt. Bij deze ronde stenen bergmolen met een flessehals-vormige romp (ook wel klokmodel) was het nogal druk door o.a. fietsers en vandaar dat het dan ook niet zo leuk was om deze korenmolen uit 1848 te bekijken. Wel was het mooi om te zien waar vroeger de kollergang van de oliemolen heeft gezeten. Na ook bij deze molen een praatje met molenaar en beeldhouwer Joep Coppens gemaakt te hebben (terwijl deze de molen een stuk krimpend kruide omdat de wind ook kromp en waarbij we de weg naar Deurne-Zeilberg vroegen) ging de molentocht verder. Richting Deurne, voor de spoorweg rechtsaf en zo kwamen we in Zeilberg waar de achtkante bergkorenmolen "Maria-Antoinette" (die in 1837 als poldermolen werd gebouwd) met een dierenwinkel eronder in, stilstond. We waren schijnbaar te laat. Daarom snel doorfietsen naar Bakel (door het centrum van Deurne heen) maar daar stond gesloten standerdmolen "Sint Willebrordus" uit 1752 met zijn typisch brabantse rood-bruine kleur (de molen van Oploo heeft die ook) in een bosrijke omgeving, ook al stil. Pech heebben dus!
Verder fietsen naar Milheeze was het gevolg. Gelukkig was daar nog een molen die ingespannen stond. De 8-kante beltmolen "Laurentia" draaide dus niet, maar dat kwam omdat de avond inviel en (dus) de wind weg viel. We hebben dan ook mooi een foto kunnen nemen voordat we op de belt aankwamen waar we toekeken hoe eerst de zeilen en de steekborden werden weggehaald en hoe daarna de molen door ongeveer 6 man werd rondgeduwd zonder aan het kruirad te draaien, tot hij aan de westkant stond. We hadden de molen snel van boven naar beneden bekeken en beneden een kop koffie besteld, want het rook zo verleidelijk.
Even later kwam de molenaar;nadat we ons hadden voorgesteld hebben we veel gepraat over de molens in het Land van Cuijk, omdat hij daar ook veel vanaf wist. Om 6 uur, we schrokken dat het al zo laat was, begon de terugtocht. Het begon al schemerig te worden terwijl we door de donkere bossen van Rips fietsten met een hoger tempo dan was verwacht na zo'n lange rit. Via de lange stukken fietspad langs de weg Deurne-Boxmeer kwamen we zo door Rips en Oploo heen.Van daaruit gingen we via St.-Anthonis en Ledeacker naar Rijkevoort, waar de "Luctor et Emergo " (helaas in matige staat) stond te pronken en baden in een zee van licht, en op zijn beurt weer naar de eindbestemming: Haps.

De lampen waren intussen ontstoken en het was dan ook donker toen we om 7 uur thuis kwamen.
En toen we de racefiets weggezet hadden (waar de rook nog vanaf leek te komen) was de tocht beëindigd die al met al een leuke molentocht van ruim 100 kilometer was, waarbij we veel hebben gezien, zowel molens als bekenden.
Hierbij staat een dankwoord voor alle mensen die deze molendag tot een grandioos succes hebben gemaakt, dan ook wel zeer op zijn plaats.
Met het advies om ook eens zo'n gezellig molentochtje te maken beëindig ik dit verslag!

Don Werts

Molen "De Bijenkorf" te Gemert;
een van de Peellandse molens, die zondag 2 oktober 1988 te bezoeken waren.

JAARVERSLAG VAN DE KORENMOLEN JAN VAN CUIJK OVER HET JAAR 1988.

1: Malen en draaien.
In 1988 heeft de Jan van Cuijk 35 keer gedraaid waarbij in totaal ongeveer 1700 kg graan werd gemalen. Dit betrof o.a. tarwe, rogge, gerst en mais. In het algemeen vonden deze aktiviteiten op zaterdagmorgens plaats en een enkele keer op een door-de-weekse dag of 's avonds. Wanneer er geen wind was hielden de molenaars zich bezig met onderhoud, instruktie, etc. Alles bij elkaar waren de molenaars in totaal 65 keer op de molen om te draaien of om te werken.

2: Molenbezoek.
Tijdens het afgelopen jaar bezochten ongeveer 350 mensen de Jan van Cuijk. Hoogtepunten waren de Nationale Molendag en de Nationale Monumentendag. Er waren bezoekers uit diverse landen en verschillende groepen en families kregen een rondleiding.

3: Onderhoud door de molenaars.
De volgende werkzaamheden werden verricht:
-het vervangen van de kruikabel.
-het afstellen van de vang en het aanbrengen van nieuwe ophangkettingen.
-het behandelen van het hekwerk (van de wieken) met carbolineum.
-de omheining van het betonnen beltgedeelte geschilderd.
-de togen rond de raampjes geschilderd.
-kruipalen vastgezet en van carbolineum voorzien.
-de molenromp in verband met algvorming met de hogedrukspuit afgespoten.
-diverse malen graffiti verwijderd van de toegangsdeuren en de molenromp.
-in totaal 9 nieuwe ruiten ingezet in verband met stukgooien door vandalen.
-het voorzien van de voorzomen (van de wieken) met aluminiumverf op bitumenbasis
-het repareren van de afrastering rondom de molen.

4: Werkzaamheden van de molenmaker en anderen.
In het afgelopen jaar bleek het niet nodig te zijn om de hulp van de molenmaker te moeten inroepen. De firma Jansen uit Beugen heeft het betonnen gedeelte van de molenbelt van nieuwe bitumenlagen voorzien zodat het inlekken in de opslagruimte beneden afgelopen is. De werkzaamheden zijn overigens keurig verricht, het is alleen jammer dat deze firma de belt vantevoren niet uitgevlakt heeft. Aan de oostzijde staat er nu praktisch altijd een plas water ter grootte van ongeveer 6 meter. Dit levert natte voeten op en is bij vriesweer gevaarlijk, temeer daar op die plaats veel gekruid moet worden. De firma Fleuren uit Ravenstein heeft de molenromp weer prachtig wit geschilderd, zodat de molen er weer fris biistaat.

5: Aktiviteiten voor 1989.
Het ligt in de bedoeling dat de molenaars de volgende werkzaamheden beginnen:
-het completeren van het schilderwerk aan het gevlucht.
-het schilderen van de windluiken en weerdeuren.
-het witten van enkele zolders.
-het berapen van de muren in de opslagruimte.
-het eventueel vervangen van enkele kruipalen.
-het afmaken van het schilderwerk met betrekking tot de togen rondom de raampjes.

Verder zin de volgende werkzaamheden noodzakelijk.
-het uitvlakken van de betonnen belt. (Firma Jansen)
-het verhelpen van de te grote speling van de pen van de koning in de ijzerbalk boven in de kap van de molen. (Firma Beijk)
-het opschuiven van de bonkelaar voor een betere aangrijping van de kammen van het bovenwiel en de bonkelaar. (Firma Beijk)

6: De Molen-biotoop
De Jan van Cuijk ligt in een mooie wijk met veel groenvoorziening en hoogopschietend geboomte. Wat dit betreft is de Cuijkse molen bijna ingegroeid. Alleen aan de westzijde is de windvang redelijk omdat daar de weg naar het Hazenleger loopt. Ongeveer anderhalf jaar geleden is met de plantsoenendienst de zaak bekeken. Het geboomte vlak bij de molen werd toen uitgedund maar de eikebomen aan de ingang van het Hazenleger zijn blijven staan terwijl er beloofd was dat deze bomen in hun geheel verplaatst zouden worden. Als hier niets aan gebeurt zitten we over enkele jaren aan de westzijde ook met een slechte windvang. Om de Jan van Cuijk te behoeden voor bovenmatige ingroei is het vereist dat er een meerjarenplan gemaakt wordt om voor de toekomst een goede windvang te garanderen.

7: Conclusie.
Met de Jan van Cuijk is er in 1988 regelmatig gewerkt. Dit betreft zowel het draaien als het onderhoud. De conditie van de molen is zeer redelijk te noemen en hij is dan ook helemaal maalvaardig. Aan de binnenkant en buitenkant is nog veel werk te verrichten maar dat is een normale zaak voor veel windmolens. Met de biotoop en de hiermee gekoppelde windvang is het niet al te best gesteld en een regelmatige controle en aanpassing van de begroeiing rond de molen is vereist. Het komende jaar zal de molenmaker wat werk te doen hebben en de betonnen belt dient geëgaliseerd te worden. Wanneer in 1989 een paar nieuwe zeilen aangeschaft kunnen worden zal de Jan van Cuijk ook bij mindere wind kunnen malen. De kosten hiervoor bedragen ongeveer Hfl.1700,-. Verder kan gesteld worden dat de 11,5 meter lange ladder die de molenaars het afgelopen jaar mochten ontvangen, goed van pas komt en in principe nu alles bereikbaar is. Een nieuwe vlaggelijn en een nationale vlag hebben de molenaars in 1989 al aan mogen schaffen.

Namens de molenaars:

Ben Verheijen : vrijwillig molenaar en toezichthouder.
Don Werts : leerling vrijwillig molenaar.

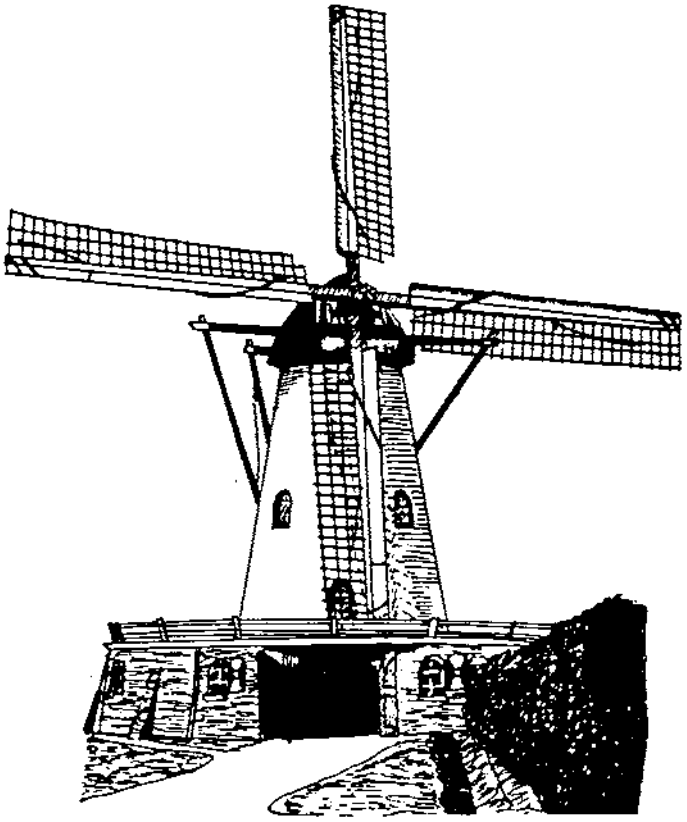

Ben Verheijen

JAARVERSLAG 1988 "DE STER" WANROIJ.

In 1988 53 keer gedraaid, waarvan 14 keer graan gemalen.
Excursies hebben we 14 gehad, meestal scholen.
Op Nationale Molendag niet zoveel bezoek gehad als andere jaren, vanwege het feit dat er geen Landelijke Fietsdag was. De bezoekers kwamen wel voor de molen.
Op 31 juli hebben we een oogstfeest gehouden, met veel bezoek.
Het ingezaaide graan is met de hand gemaaid, veel oudere mensen hebben hieraan meegewerkt.
24 september was er de Vlaams-Brabantse Molenaarscontactdag met ongeveer 80 deelnemers.
Het was zeer slecht weer; regen en harde wind.
Door de harde wind hebben we wel met beide koppels tegelijk gemalen.
Werkzaamheden in het afgelopen jaar:
-De achtermolen weer maalvaardig gemaakt.
-Drie nieuwe kruipalen gemaakt uit voorzorg.
-Hekwerk opnieuw aangewigd.
-Nog enkele kleine reparaties verricht, en een afscheiding gemaakt rond het rondsel van de achtermolen.
-In november de voormolen opengelegd, en later beide stenen gebild. Doordat de loper achter de ligger lag was de molen licht te kruien, waarschijnlijk door een betere gewichtsverdeling.
De loper hebben we gekanteld met de as, de steenkraan kon niet onder de tussenbalk door.
Verwachte aktiviteiten:
-13 mei: Nationale Molendag
-21 mei: Open Dag N.C.B. Wanroij
-18 juni: Land van Cuijkse Molendag
-Eind juli, begin augustus Oogstfeest

Vrijwillig Molenaar
Jan Selten

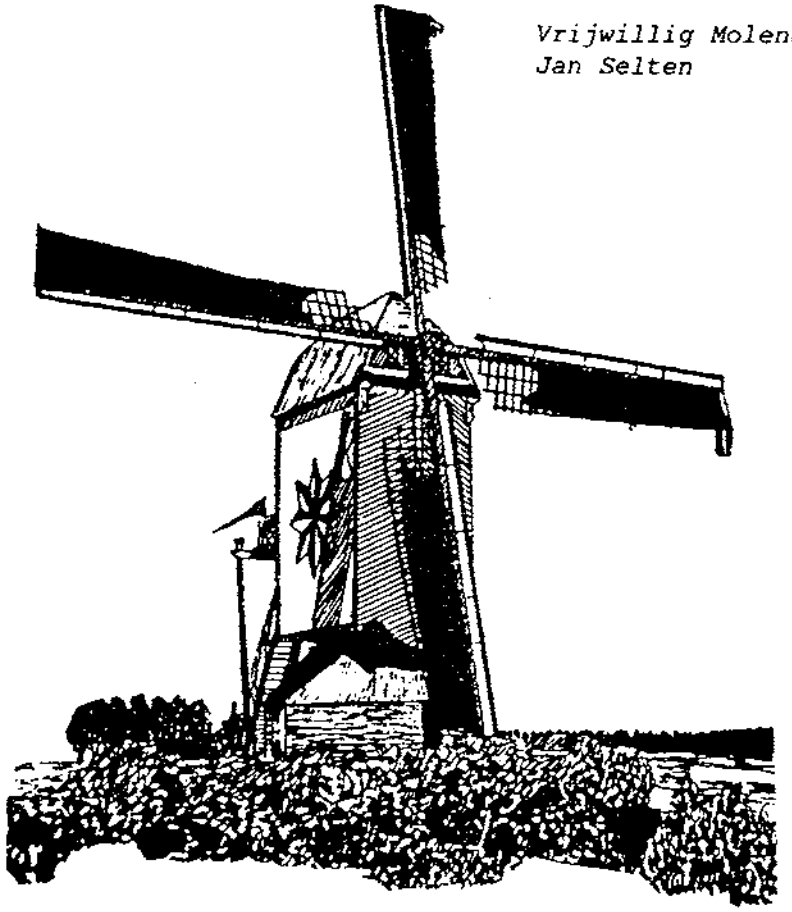

"De Ster" te Wanroy

Molens

in de Regio

MARIAMOLEN TE HAPS

De molen maakt nog steeds weinige maaluren.
Het schijnt dat de as erg ver (bij de hals) naar beneden is gezakt.
Een erger punt is de toestand van de rollenwagen. Het rechter voeghout drukt de overring ver naar beneden en hierdoor zijn waarschijnlijk enkele flenzen van de rollen afgeknapt. Daarnaast kan men tussen de rollen onder het linker-voeghout en de onderail een vinger steken.
Hier blijkt dus zeer duidelijk dat er geen goede krachtenverdeling is.
Tenslotte is gebleken dat er in de molen is ingebroken. Een stormluik in de voorkant van de kap was niet meer aanwezig; dit lag 13 meter lager in het gras (de daders zullen meer over deze "val" weten.) De sleutel was echter zoek en vandaar dat de provisorisch dichtgemaakte deuren na enkele dagen weer waren opengebroken. Er is inmiddels een nieuwe sleutel!
De loszittende stenen in de onderbouw zijn nog steeds niet hersteld. Overigens is dit afbrokkelen hoogstwaarschijnlijk te wijten aan de verhoging van de Mariamolen in 1865, waarbij de bovenmuur breder is geworden dan de ondermuur!

DE VOORUITGANG TE OEFFELT

De molen heeft een donatie van f 15.000,- van het Prins Bernhardfonds gekregen.
Het geld zal gebruikt worden voor de 2e restauratiefase.
Twee van de drie inrijpoorten zijn opnieuw uitgevoegd en de molenbelt is gemaaid.
De plannen van de vrijwillige molenaar zijn het schilderen van de kruibok en de kruipalen en de ramen in de molenromp.
Leuk om verder te vermelden is dat er kort geleden een ligger van een Romeinse handmolen in Oeffelt is gevonden.

LUCTOR ET EMERGO TE RIJKEVOORT

Begin mei kreeg de gemeente Wanroij te horen dat er voor de restauratie f 82.000,- door het ministerie van WVC beschikbaar is gesteld. Daardoor is het wellicht mogelijk dat de restauratie nog dit jaar kan beginnen. Een en ander ligt ook aan molenmaker Beijk.
Het terrein rond de molen is geheel bestraat voor het parkeren van auto's. Dit laatste is evenwel zeer onverstandig i.v.m. lekkend roestwater uit het gevlucht van de molen of attributen die tussen de stellingplanken door op de auto's kunnen vallen. Het parkeerverbod hangt niet voor niets op de muur van de molen. Kortom is het erg onverstandig geweest om van dit terrein een par-keerplaats te maken.

DE STER TE WANROIJ

De stenen van de voormolen zijn door de molenaars gebild. Hierna is de kuip weer teruggeplaatst. Het proefmalen moet nog geschieden.
De contactdag van proefexamencommissies Noord-Brabant; Gelderland en Limburg en de landelijke examencommissie heeft in maart op "De Ster" plaatsgevonden.
Verder is er een storing in de vangketting verholpen, die door het haperen van de vang werd ontdekt.

NATIONALE MOLENDAG 1989

Op zaterdag 13 mei jongstleden was het weer nationale molendag. De 17e keer alweer.
De molenaars van de Jan van Cuijk-molen te Cuijk begonnen de dag met het ophalen van de verenigingsstand bij één van hen.
Eenmaal op de molen aangekomen werden er na het weghalen van de stormbeveiligingen 2 hogelijn opgelegd.De bedoeling was te gaan malen.
Er stond gelukkig een fikse wind van soms 7 Beaufort, variërend van ZW tot NW. Het was buiig weer en later op de dag heeft de molen nog twee hevige buiien te verduren gehad. De zon kwam er zo nu en dan tussendoor.
Intussen werd de vlaggelijn om de wieken vastgemaakt en nog voor het opzetten van de stand kwamen de eerste bezoekers al.
De collega-molen "De Vooruitgang" te Oeffelt draaide ook al een poos.
Weldra kwamen er ook bezoekers met andere nationaliteiten, zodat de engelse molentermen weer naar boven gehaald moesten worden (Het waren namelijk Engelse "visitors".)
Voor demonstratie werd er af en toe wat tarwe gemalen.
De stand was inmiddels opgesteld en men kreeg bezoek van Henk van Velzen uit Breda (welke de voorpagina-tekening heeft gemaakt) die molenverzamelaar is en zodoende flink wat materiaal kocht (oude molenvrienden, ansichtkaarten, e.d.)
De molen werd af en toe verkruid en er werd meer zeil opgelegd.
Ondanks het slechte weer bleven er veel bezoekers komen (voornamelijk met de auto) waaronder nu een groep Zwitsers. Er werd dus ook Duits gesproken door de molenaars, die overigens steede demonstraties en uitleg gaven.
Ook deden zij, via bezoekers die nog meer molens zouden bezoeken, de groeten aan collega-molenaars. Een leuke communicatie-vorm!
Het tarwe vloog erdoorheen en tegen vijven werd de laatste korrel gemalen (in totaal die dag 6 zakken à 50 kg.)
Er was nu nog een specifiek molen-fotograaf uit Zuid-Limburg (geen molenaar) die mooie plekjes van de molen (de zon scheen nog af en toe) vastlegde.
Het eind naderde nu. Het aantal mensen nam af en er werd afgezeild.
De vlaggelijn, die uit 3 stukken bestaat enbijna onzichtbaar aan elkaar gelast is, hield het prima uit die dag.
De molen had die dag ongeveer 7 uur gedraaid en de reusel was dan ook zo vloeibaar als water.
Na het "wegzetten" van de molen, werkten de molenaars nog aan de stand.
Al met al was het toch een mooie molendag, omdat er erg veel bezoekers waren geweest.
85 mensen hebben het gastenboek getekend, maar er zijn toch minstens 120 geweest. Succesvol dus!

Don Werts

LET OP :

GEWIJZIGDE ADRES VAN DE ARCHIEFCOMMISSIE

ZIE OOK VOORIN :

STRAATKANTSEWEG 28
5443 NC HAPS
TEL. 08850-15362

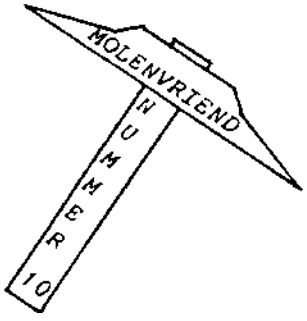

VERANDERINGEN!

Zoals U reeds gezien heeft,is het lettertype van de koppen in de Molenvriend veranderd. Het zijn modernere letters geworden dan voorheen. Toen waren het "gotische" letters. De vereniging "hoopt" hiermee bij-de-tijd te kunnen blijven.
Ook de nieuwe folder, die binnenkort uitkomt, is voorzien van dit moderne lettertype. Deze folder en het nieuwe briefhoofd van de vereniging, wat hierboven is afgebeeld, zijn overigens door Robbert Verkerk gemaakt.
Het briefhoofd heeft ook weer deze moderne lettersoort.
En om zodoende in de stijl van de vereniging te blijven is dus de Molenvriend eveneens voorzien van deze letters!

Dit schrift zult U dus niet meer tegenkomen !

de Redactie

"Den landman trect, men moet wel weten
ter moelen. Wat baet, dat ick hele?
Die moelenaars hem niet en vergeten,
si nemen redelycke van den mele."

++++++++++

"Den molenaar van den mele,
Als hi ter molen doet,
Schept diepe, God weet hoe vele
Van den edelen lantman goet
Daert al by velen moet."

Uit:
"Het ambacht van de korenmolenaar" ; lesschrift van het Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde.

MOLENS IN HET LAND VAN CUIJK.

160 Pagina's boordevol informatie over alle molens en molenrestanten, welke zich bevinden in het Land van Cuijk.
Naast een algemeen historisch overzicht, behandelt de schrijver Robbert Verkerk alle molens en restanten apart; alle gegevens , zowel technisch als historisch, zijn overzichtelijk met afbeelding(en) vermeld.
Het boekje is verkrijgbaar door overschrijving van f 14,50 (inclusief verzendkosten) op postgiro 1085723 t.n.v. Rabobank Cuijk rekeningnummer 11.05.56.194. t.g.v. Molenvrienden Land van Cuijk.
Bij bestelling vermelden boekje Molens in het Land van Cuijk.

Overname van artikelen en/of tekeningen uit dit blad is alleen toegestaan na overleg met de redactie van dit blad.

De redactie stelt zich niet aansprakelijk voor eventueel gemaakte fouten of andere ongemakken.